

Sloupy víry – Vzkříšení těla

Pravda o vzkříšení těla často bývá odmítána nebo špatně chápána – také námi, křesťany. Ale není to nic nového. Sv. Pavlovi v Aténách se přímo smáli, když se zmínil o zmrtevýchvstání (Sk 17,32). V katechismu čteme: Hned od počátku narážela křesťanská víra ve vzkříšení na nepochopení a odpor. V žádném jiném bodě nenaráží křesťanská víra na takový odpor jako v otázce vzkříšení těla. Dost snadno se přijímá, že život lidské osoby pokračuje po smrti duchovním způsobem. Avšak jak věřit, že by toto tělo, jehož smrtelnost je tak zřejmá, mohlo vstát k věčnému životu? (KKC 996)

Pohybujeme se v oblasti naděje, nikoliv samozřejmosti. Víra nám nepřinese žádnou reportáž z onoho světa. Základem této naděje je Kristovo vzkříšení.

Za život bez konce vděčíme pouze Bohu, který člověka zná, miluje a nechce, aby zahynul. Stvořiteli přitom nejde jen o lidskou duši, ale o záchranu celého člověka. Ve chvíli smrti se sice duše oddělí od těla, avšak spojí se s ním opět a natrvalo v den zmrtevýchvstání. „Jako Kristus je vzkříšen a žije navěky, tak i my všichni vstaneme z mrtvých v poslední den“ (KKC1016). Tento příslib připomíná Bible mnohokrát. Vzpomeňme aspoň na jednu větu sv. Pavla: Jestliže jsme s ním srostli tak, že jsme mu podobní v jeho smrti, budeme mu tak podobní i v jeho zmrtevýchvstání“ (Řím 6,5)

Smrtí končí pozemský život. Někdy podléháme iluzi, že tato samozřejmost platí o všech, kromě nás. A přece někdy nemoc, bolest, zvýšený tlak, arytmie srdce, nám připomínají na všechny čekající konec. Myšlenka na vlastní smrt nám pomáhá si více vážít každé chvíle, která je nám dána. Smrt, která nevyhází od Boha, ale je důsledkem hříchu, je vnímána jako zlo.

Smrt však byla konečně proměněna Kristem, protože On sám, jako Bůh a člověk, ji z lásky k nám zakusil a přijal na sebe. Ježíšova poslušnost proměnila prokletí smrti v požehnání (KKC 1009). Od této chvíle z Kristova kříže září světlo rozsvěčující hodinu mé smrti. Kristův kříž říká: nejsi sám v temné chvíli tvého umírání, je s tebou Kristus a pokud ho neodmítneš, On tě bezpečně převede na druhou stranu! Dobře to popisuje liturgie: život těch, kteří v tebe věří, nezaniká, ale ve smrti se naplňuje, a když se rozpadne naše pozemské obydlí, dostanem u tebe domov věčný“ (Misál, Preface mše za zemřelé). Křesťanská tradice zve k modlitbě za dobrou hodinu smrti a v každém „Zdravas“ prosíme Pannu Marii, aby se s námi modlila v hodinu naší smrti.

A co po smrti? Nejdříve soud. „Každý člověk hned po smrti obdrží ve své nesmrtelné duši při soukromém soudu, který hodnotí jeho život ve vztahu ke Kristu, svou věčnou odplatu: buď projde očišťováním, nebo ihned vchází do nebeské blaženosti, nebo je ihned navždy zavržen“ (KKC 1022).

Věčnost je tedy důsledkem života, který jsme na zemi vedli. Při druhém slavném příchodu Krista na svět, po vzkříšení všech zemřelých nás čeká poslední soud. Bude při něm odhalena pravda o vztahu každého člověka k Bohu. Tehdy se jasně ukáže, až do nejmenších důsledků, dobro, které každý vykonal nebo opomenul vykonat během svého pozemského života (KKC 1039). A potom nás čeká buď očištec, nebe anebo peklo.

Co je to nebe? Setkání s Bohem: Otcem, Synem a Duchem svatým a s celým společenstvím spasených. Bible mluví o nebi v obrazech a symbolech. Je to např. svatební hostina, přichystána Bohem, při níž budeme prožívat štěstí z prožívání lásky, ze setkání s Bohem a blízkými po všech těch letech rozloučení. Je to život ve své plnosti, život bezpečný a trvalý. Tam nám určitě nehrozí žádná nuda. Místo přesných představ, snažme se spíše důvěřovat Bohu, který připravil věci, o kterých se nezdálo ani filosofům. Ani nám.

Co je očištec? Není to neurčené místo v jiném světě, ale duchovní stav přípravy k přijetí mezi blažené v nebi. Je to proces uzdravování lidského srdce, uschopnění ho k prožívání nebe. Toto očišťování je dílem Božího milosrdenství. Člověk je si vědom, že není ještě připraven být přijat mezi spravedlivé. Je jako nemocný, který ví, že bude uzdraven, ale čeká ho ještě bolestný zákrok. Proto se setkáváme s obrazem očišťujícího ohně. Tento plamen zářící z Božského Srdce vypaluje zbytky starého člověka, aby duše mohla zářit krásnou, čistou láskou. Modlitba živých pomáhá zemřelému dosáhnout tohoto očištění. Církev se již od svých prvních dob přimlouvá za zemřelé a přináší za ně zvláště eucharistickou oběť a doporučuje almužny, odpustky a kající skutky za zemřelé.

Co je peklo? Je to stav konečného sebevyloučení ze společenství s Bohem a svatými. Evangelium varuje před takovou možností. Bůh totiž nemůže nikoho přinutit k lásce. Dar společenství s Bohem lze přijmout jen při zachování vnitřní svobody. Ježíš varuje před promarněním tohoto daru a zve k obracení a zodpovědnosti.

Církev nikdy nikoho neprohlásila jako odsouzeného k peklu. Nemůžeme tedy o nikom tímto způsobem myslet. Naopak, je nutné před peklom varovat, začínajíc od sebe sama. Církev vyprošuje Boží milosrdenství, když Bůh „nechce, aby někdo zahynul, naopak chce, aby se všichni dali na pokání“ (2 Petr 3,9)

ThDr. Tomasz Jaklewicz